

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของคนพิการและนักกีฬาที่มีร่างกายปกติ ตัวแทนทีมชาติไทย ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญของการศึกษา ได้แก่ ความหมายของแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แนวทางการประเมินระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์รวมทั้งความหมาย และประวัติการแข่งขันกีฬาของคนพิการทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

นักจิตวิทยาต่างประเทศได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้หลายคน (McClelland, 1953; Murrey, 1964; Herman, 1970) โดยมีความหมายที่เป็นประเด็นสำคัญว่าเป็นเรื่องของจิตใจที่ต้องการจะทำอะไรให้ประสบความสำเร็จและเพื่อเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวเองเป็นคนเก่งและมีความสามารถ สำหรับคนไทยก็ได้ให้ความหมายของคำว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้หลายคนเช่นกัน โยธิน ศันสนบุตร (2531) ได้อธิบายความหมายไว้ว่า เป็นความปรารถนาที่จะกระทำให้ได้ดีที่สุดและประสบความสำเร็จ ขณะที่ สืบสาย บุญวิรุบุตร (2536) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สำหรับนักกีฬาไว้ว่า เป็นลักษณะนิสัยในการเผชิญหน้าหรือถอยหนีในการแข่งขัน ซึ่งรวมไปถึงความมุ่งมั่นเพื่อความเป็นเลิศ และสุรางค์ โคว์ตระกูล (2536) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบกิจกรรมอันนำไปสู่การประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนเองได้ตั้งไว้

ดังนั้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นลักษณะความต้องการที่มนุษย์หรือนักกีฬาที่ต้องการจะทำสิ่งใดก็ตามให้ได้ดีและประสบความสำเร็จ ไม่ว่าจะมียุอุปสรรคเพียงใดก็ตาม

แหล่งของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1969 อ้างถึงใน นพรัตน์ เอี่ยมอดุง, 2539, หน้า 24) เชื่อว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ การศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูได้พิสูจน์ความคิดเห็นของเขาว่า เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักมาจากครอบครัวที่พ่อแม่ตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศในการทำงานและบอกให้ลูกทราบว่า ตนมีความสนใจในสัมฤทธิ์ผลของลูกอบรมลูกให้เป็นบุคคลที่ช่วย

ตัวเองได้และส่งเสริมให้เป็นอิสระ วิธีการที่ใช้ในการอบรมก่อนข้างเข้มงวดให้รางวัลเวลาถูกทำได้สำเร็จตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ และลงโทษถ้าทำไม่ได้แค่ในขณะเดียวกันก็ให้ความรัก ความอบอุ่น และแสดงให้ลูกเห็นว่า ที่เข้มงวดก็เพราะรักลูกอยากให่ลูกมีความสำเร็จ สรุปแล้วแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นผลของสังคมประกิด (Socialization) ของพ่อแม่ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และแมคเคลแลนได้สรุปแหล่งที่มาของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่เยาว์วัยจากบิดามารดาจะมีผลทำให้ความต้องการผลสัมฤทธิ์สูงหรือต่ำ กล่าวคือ การฝึกให้เด็กทำอะไร ได้เองตั้งแต่เล็กเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและจะต้องไม่บังคับหรือเข้มงวดจนเกินไป บิดามารดาต้องคอยให้กำลังใจ ให้ความอบอุ่นแก่บุตร แสดงความชื่นชมเมื่อบุตรทำอะไรสำเร็จได้ด้วยตัวเอง แต่ถ้าหากมารดาเคี่ยวเข้ญให้เด็กช่วยตนเองตั้งแต่เล็กเกินไป โดยหวังจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงอาจเกิดผลตรงกันข้าม คือ จะทำให้เด็กมีความต้องการประเภทนี้ต่ำ

2. ลักษณะทางร่างกาย มีการทดสอบแสดงให้เห็นว่า เด็กชายที่มีร่างกายแข็งแรงมักมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง แมคเคลแลนได้ให้ความเห็นว่า อาจเป็นเพราะเด็กชายที่มีร่างกายแข็งแรงมักจะเอาชนะต่อสิ่งท้าทายหรือการเสี่ยงต่าง ๆ ได้ หรืออาจเป็นผู้ขยันขันแข็ง ร่างกายจึงเจริญเติบโตแข็งแรง โครงสร้างของร่างกายมนุษย์อาจไม่ได้ก่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยตรง แต่อาจเป็นเพียงภาวะแวดล้อมที่มีส่วนช่วยกำหนดการที่จะได้มาซึ่งแรงจูงใจเท่านั้น

3. ประสบการณ์ที่ได้รับเมื่อเติบโตขึ้น รวมทั้งด้านการศึกษาที่เป็นเครื่องช่วยให้เสริมสร้างความเชื่อถือและทัศนคติต่าง ๆ ขึ้นภายในจิตสำนึก และพบว่าสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมักเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาการปรับตัว การเปลี่ยนแปลงจากวัยรุ่นไปสู่ผู้ใหญ่ ในระยะแรกจึงดูเหมือนว่าปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นพร้อม ๆ กันในตัวเด็ก เด็กวัยรุ่นจึงไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับปัญหาเหล่านั้นได้ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นในสภาพใดและเวลาใดก็ได้ ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าไม่สามารถหาวิธีการเพื่อสนองความต้องการที่พึงพอใจได้ และเมื่อเด็กเข้าโรงเรียนจนผู้ใหญ่ประสบการณ์ทางสังคมย่อมกว้างขวางออกไปตามลำดับ หากทุกสิ่งทุกอย่างได้พัฒนาไปตามปกติ

4. สภาพดินฟ้าอากาศที่มีลักษณะกระตุ้นที่เหมาะสมให้เกิดความต้องการความสำเร็จอยู่มากในบริเวณที่มีความอบอุ่นปานกลาง โดยเฉลี่ยอุณหภูมิประมาณ 40-60 องศาฟาเรนไฮต์ ยิ่งความร้อนสูงขึ้นจะทำให้ความต้องการผลสำเร็จจะลดลงตามลำดับ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา

โดยทั่วไปแล้วมนุษย์มิได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถเสมอไป การจูงใจเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำให้การปฏิบัติงานของบุคคลทำอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้บุคคลปฏิบัติงานเต็มศักยภาพของตนด้วยใจรักงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้มีขึ้นในตัวบุคคล ในการศึกษาที่เกี่ยวกับการจูงใจให้นักกีฬาทำการฝึกซ้อมและแข่งขันอย่างเต็มความสามารถก็จำเป็นต้องทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก็เป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้ฝึกสอนกีฬา ในการสร้างแรงจูงใจดังกล่าวให้เกิดขึ้นเพื่อที่จะทำให้นักกีฬาเหล่านั้นได้พัฒนาความสามารถของตนเองให้ถึงขีดสูงสุดและประสบความสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ดังนั้นในการให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับนักกีฬานั้น ผู้ฝึกสอนหรือโค้ชจะต้องเข้าใจทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์

แมคเคลแลนด์ได้เสนอแรงจูงใจสู่ความสำเร็จนี้ระหว่าง ค. ศ. 1950-1970 ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ได้รับความสนใจมากที่สุดในเรื่องของจิตวิทยา และได้เสนอปัจจัย 2 ประการที่จะบ่งชี้ความต้องการความสำเร็จของนักกีฬา ปัจจัยนั้นได้แก่ สิ่งจูงใจสู่ความสำเร็จ (Motive to Achieve Success) และ สิ่งจูงใจหลบหนีความล้มเหลว (Motive to Avoid Failure)

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953 อ้างถึงใน สมบัติ กาญจนกิจ และสมหญิง จันทรุไทย, 2542) ได้อธิบายว่า มนุษย์มีความต้องการความสำเร็จในระดับที่ต่างกันซึ่งมีปัจจัยบ่งชี้ก็คือ ตัวความต้องการสำเร็จ ซึ่งเขาอธิบายลักษณะของผู้ที่ประสบความสำเร็จสูง ได้แก่

1. มีความกล้าเสี่ยงพอประมาณ (Moderate Risk) คนที่ประสบความสำเร็จสูงต้องมีการกล้าเสี่ยงพอประมาณเพื่อให้ได้ผลตอบแทนความสำเร็จและโอกาสของความสำเร็จด้วย
2. มีข้อมูลข่าวสารทันต่อสภาพการณ์ (Immediate Feed Back) นอกจากจะมีการกล้าเสี่ยงพอประมาณบุคคลจะต้องเลือก หรือสรรหาข้อมูลย้อนกลับทันต่อเหตุการณ์ทันทีทันใด เพื่อจะประเมินค่าสิ่งที่ตนกระทำและพร้อมที่จะแก้ไขปรับปรุงมุ่งสู่ความสำเร็จ
3. การประสบความสำเร็จในงาน (Accomplishment) การที่บุคคลจะประสบความสำเร็จขั้นสูงสุดจะต้องมีประสบการณ์ความสำเร็จในงานหรือการแสดงออก มีความพึงพอใจและมีความต้องการสำเร็จในงานมากกว่าสินจ้างรางวัลและค่าตอบแทน
4. มีความหมกมุ่นในงาน (Preoccupation with Task) บุคคลที่ประสบความสำเร็จสูงย่อมมีนิสัยที่หมกมุ่นกับงาน กล่าวคือ เมื่อเริ่มต้นทำงานแล้วจะสานต่อจนกระทั่งสำเร็จไม่กระทำสิ่ง ๆ กลาง ๆ

นอกจากนี้แมคเคลเลนดซ์ยังได้กำหนดหลักการในการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 4 ประการ คือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายที่เหมาะสม (Goal Setting) หมายความว่าในการทำอะไรก็ตามต้องการมีการตั้งจุดมุ่งหมายไว้อย่างเหมาะสมว่าจะทำอะไร ให้เสร็จแค่ไหน ซึ่งจะต้องเป็นจุดมุ่งหมายที่สามารถเป็นจริงและปฏิบัติได้ เมื่อทำได้สำเร็จแล้วค่อยทำงานที่ยากขึ้นต่อไป
 2. ยึดถือภาษาของผลสัมฤทธิ์มาเป็นตัวอย่าง (Language of Achievement) หมายความว่าในการทำงานหรือศึกษาเล่าเรียน บุคคลควรยึดถือแบบอย่างของผู้ที่ทำงานดี หรือประสบผลสำเร็จในการทำงานหรือในการเรียน เพื่อมาใช้เป็นแนวทางในการทำงานหรือในการเรียนของเรา
 3. กำหนดข้อสนับสนุนทางความคิด (Cognitive Supports) หมายความว่า บุคคลจะต้องรู้จักตนเองและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและพยายามปรับปรุงวิถีชีวิตและวิธีการทำงานหรือการเรียนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะได้พบกับความสำเร็จข้างหน้า
 4. กำหนดข้อสนับสนุนของกลุ่ม (Group Supports) หมายความว่า มีการใช้ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกลุ่ม และร่วมอภิปรายในกลุ่มย่อยเพื่อให้เกิดการยอมรับและเกิดกำลังใจในผลงาน
- แมคเคลเลนดซ์ (McClelland, 1953 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2545, หน้า 174) ได้สรุปว่า คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบพฤติกรรมของตนเองและตั้งมาตรฐานความเป็นเลิศ (Standard of Excellence) ในการทำงาน
2. เป็นผู้ที่ตั้งวัตถุประสงค์ที่จะมีโอกาสทำได้สำเร็จ 50-50 หรือเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงปานกลาง
3. พยายามที่จะทำงานอย่างไม่ทอดทิ้งถึงจุดหมายปลายทาง
4. เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการวางแผนระยะยาว
5. ต้องการข้อมูลย้อนกลับของผลงานที่ได้กระทำ
6. เมื่อประสบผลสำเร็จมักจะอ้างสาเหตุภายใน เช่น ความสามารถและความพยายาม

จากการวิจัยของแมคเคลเลนดซ์ พบว่า ประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพที่สูงกว่าประชาชนที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจช้า ในประเทศที่มีประชาชนมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง ประชาชนจะมีลักษณะที่แสดงออกถึงการขวนขวายหาทางฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย ส่วนประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจช้า มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลในลักษณะที่แสดงถึงความปรารถนาที่จะบรรลุเป้าหมาย แต่ประชาชนไม่แสดงถึงความมานะพยายามเพื่อจะบรรลุเป้าหมาย

จะเห็นได้ว่า ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้นจะเป็นผู้ทำงานด้วยความมานะอดทนเพื่อเอาชนะความล้มเหลว พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง การทำงานมีเป้าหมายและแบบแผนที่แน่นอน มีการตั้งระดับความคาดหวังต่อความสำเร็จของงานไว้ค่อนข้างสูง พยายามเพิ่มความสามารถของตนในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ให้สูงขึ้นเท่าที่จะสามารถทำได้ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานอันดีเลิศ โดยไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลว

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์

เมอร์เรย์ (Murray, 1964 อ้างถึงใน สุริย์ พันธรัญ, 2541, หน้า 19) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกันที่ได้ศึกษาและรวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้ 18 ชนิด ซึ่งจะรวมไปถึงความต้องการเอาชนะและประสบความสำเร็จด้วย เขาจึงเป็นบุคคลแรกที่ได้กล่าวถึงความต้องการทางจิตที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ต้องการเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะกระทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งทฤษฎีความต้องการของเมอร์เรย์สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการที่จะเอาชนะด้วยการแสดงความก้าวร้าวออกมา

เป็นความต้องการที่จะเอาชนะผู้อื่น เอาชนะสิ่งกีดขวางทั้งปวงด้วยความรุนแรงมีการต่อสู้ การแค้น การทำร้ายร่างกาย เช่น การพูดประชดประชันกับเพื่อนที่ไม่ชอบ เป็นต้น

2. ความต้องการที่จะเอาชนะฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ

เป็นความต้องการที่จะฟันฝ่าอุปสรรค ความล้มเหลวต่าง ๆ ด้วยการสร้างความพยายามขึ้น เช่น เมื่อได้รับคำดูถูกดูหมิ่น ผู้ที่ได้รับจะเกิดความพากเพียรเอาชนะคำสบประมาทจนประสบความสำเร็จ เป็นต้น

3. ความต้องการที่จะยอมแพ้

เป็นความต้องการที่จะยอมแพ้ ยอมรับผิด ยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์หรือยอมรับการถูกลงโทษ เช่น การเผาตัวเพื่อประท้วงการปกครอง

4. ความต้องการป้องกันตนเอง

เป็นความต้องการที่จะป้องกันตนเองจากคำวิพากษ์วิจารณ์ การดำเนินคดีขึ้นซึ่งเป็นการป้องกันทางด้านจิตใจ พยายามหาเหตุผลมาอธิบายการกระทำของตน มีการป้องกันตนเองเพื่อให้พ้นผิดจากการกระทำต่าง ๆ ทั้งปวง

5. ความต้องการเป็นอิสระ

เป็นความต้องการจะเป็นอิสระจากสิ่งกีดขวางทั้งปวง ต้องการที่จะดิ้นรนเพื่อเป็นของตัวเอง ไม่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

6. ความต้องการความสำเร็จ

เป็นความต้องการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่ยากลำบากให้ประสบความสำเร็จ พยายามเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง เพื่อให้การทำงานของตนประสบความสำเร็จ

7. ความต้องการสร้างมิตรภาพกับบุคคลอื่น

เป็นความต้องการที่จะทำให้บุคคลอื่นรักใคร่ ต้องการรู้จักหรือมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง พยายามสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่น

8. ความต้องการความสนุกสนาน

เป็นความต้องการที่จะแสดงความสนุกสนาน ต้องการหัวเราะเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด มีการสร้างหรือเล่าเรื่องตลกขบขัน มีการพักผ่อนหย่อนใจ มีการเล่นเกมกีฬา เป็นต้น

9. ความต้องการแยกตนเองออกจากผู้อื่น

เป็นความต้องการหรือเป็นความปรารถนาของบุคคลในการที่จะแยกตนเองออกจากผู้อื่น โดยไม่มีความรู้สึกยินดียินร้ายกับผู้อื่น ต้องการมีคนเดียวกับบุคคลอื่น

10. ความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่น

เป็นความต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น โดยการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ หรือให้การช่วยเหลือบุคคลอื่นให้พ้นจากอันตรายต่าง ๆ

11. ความต้องการสร้างความประทับใจในตนเองให้แก่ผู้อื่น

เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นได้เห็น ได้ยินเกี่ยวกับเรื่องราวของตนเองต้องการให้ผู้อื่นมีความสนใจสนุกสนาน แปลกใจ หรือตกใจในเรื่องราวของตนเอง

12. ความต้องการมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น

เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นทำตามคำสั่งของตนเอง ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีอำนาจเหนือผู้อื่น

13. ความต้องการที่จะยอมรับผู้ที่อาวุโสกว่า

เป็นความต้องการยอมรับนับถือผู้ที่อาวุโสกว่าด้วยความยินดี รวมทั้งนิยมชมชอบในบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือด้วยความยินดี

14. ความต้องการหลีกเลี่ยงความรู้สึกล้มเหลว

เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดทางด้านจิตใจ ต้องการได้รับความปลอดภัยจากอันตราย

15. ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงจากอันตราย

เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดทางด้านร่างกาย ต้องการได้รับความปลอดภัยจากอันตราย

16. ความต้องการหลีกเลี่ยงจากการถูกดำเนินหรือถูกลงโทษ

เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงการลงโทษด้วยการคล้อยตามกลุ่มหรือยอมรับคำสั่งหรือปฏิบัติตามข้อบังคับของกลุ่มเพราะถูกลงโทษ

17. ความต้องการความเป็นระเบียบเรียบร้อย

เป็นความต้องการจัดสิ่งของต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความประณีตงดงาม

18. ความต้องการที่จะรักษาชื่อเสียง

เป็นความต้องการที่จะรักษาชื่อเสียงของคนที่มีไว้จนสุดความสามารถ

ปี ค. ศ. 1938 เมอร์เรย์ได้ให้ความหมายของความต้องการผลสัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นความต้องการได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่ยากลำบาก ต้องการที่จะควบคุม จัดกระทำวัตถุ บุคคล หรือความคิดด้วยการกระทำสิ่งเหล่านี้อย่างรวดเร็วและมีความเป็นอิสระมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศ ต้องการเพิ่มความยอมรับตนเองโดยการบรรลุความสำเร็จในการกระทำหรือประกอบกิจกรรมที่ยากลำบาก

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเฮร์แมน

เฮร์แมน (Herman, 1970 อ้างถึงใน นพรัตน์ เอี่ยมอดุง, 2539, หน้า 37) ได้ศึกษาการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยอาศัยหลักการและแนวคิดของทฤษฎี 10 ประการ คือ

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยานสูง
2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีความหวังอย่างมากว่า ตนจะประสบความสำเร็จถึงแม้ว่าผลของการกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส
3. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้น
4. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะอดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
5. เมื่องานที่กำลังกระทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกผู้อื่นมารบกวน ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามต่อไปให้สำเร็จ
6. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะรู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งและสิ่งต่าง ๆ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
7. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะคำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. ในการเลือกเพื่อนร่วมงาน ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักจะเลือกเพื่อนที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
9. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่คนอื่น โดยพยายามทำงานของตนให้ดี

10. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ให้ดีอยู่เสมอ

ทฤษฎีแรงจูงใจของฮาร์เตอร์ (Harter 's Competence Motivation Theory)

ฮาร์เตอร์ (Harter, 1978 อ้างถึงใน สุปราณี ขวัญบุญจันทร์, 2539) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจที่ได้มาจากความรู้สึกว่าตนมีความสามารถและทำอะไรที่ยากขึ้นได้ ก็ต้องการที่จะทำหรือฝึกละอะไรที่ยากกว่า เมื่อรับรู้ว่าคุณประสบความสำเร็จและในทางตรงข้ามจะไม่อยากทำเมื่อรู้ว่าตนเป็นคนล้มเหลว เป็นแรงจูงใจเกี่ยวกับการรับรู้ว่าคุณ มีความสามารถ ดังนั้นในการฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา ถ้านักกีฬามีการรับรู้หรือถูกทำให้รับรู้ว่าคุณ มีความสามารถ ก็เกิดความมั่นใจ ความต้องการที่จะทำการฝึกให้ยากยิ่งขึ้น มีแรงจูงใจที่กระตือรือร้นมากขึ้น โค้ช เพื่อนร่วมทีม หรือคนใกล้ชิด มีผลมากในการสร้างเสริมให้เกิดการรับรู้ว่าคุณมีความสามารถ ดังที่เบนดูรา (Bandura, 1977) ได้เสนอการสร้างเสริมการรับรู้ว่าคุณมีความสามารถอาจกระทำได้นี้

1. การประสบความสำเร็จ (Perceive Success) นักกีฬาควรถูกฝึกให้มีการรับรู้ว่าคุณ “ความสำเร็จ” ทั้งในการฝึกซ้อมหรือแข่งขันไม่ใช่การทำงานสำเร็จ หรือแพ้-ชนะ แต่ควรเน้นที่คุณพยายามที่จะกระทำเพื่อบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และควรเป็นจุดมุ่งหมายที่ยากขึ้นและทำได้
2. โดยการใช้คำพูดกระตุ้น เพื่อให้กำลังใจ (Verbal Persuasion) เป็นการพูดให้กำลังใจ สร้างความเชื่อมั่น จากโค้ช เพื่อน และคนใกล้ชิดอื่น ๆ เป็นการให้ผลย้อนกลับไปในทางบวก ก่อนลงแข่งขันหรือฝึกซ้อมทักษะใหม่ ๆ
3. โดยการให้สังเกตและเลียนแบบจากแม่แบบ (Vicarious Experience) โดยการใช้บุคคลที่มีอายุ เพศ และระดับความสามารถใกล้เคียงกันมาเป็นแม่แบบ เพื่อเปรียบเทียบและเห็นวิธีการ เพื่อเสริมความมั่นใจที่จะทำการฝึกซ้อม
4. โดยการกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) ในการเล่นให้ได้ผลสูงสุดนั้น ควรมีระดับของแรงกระตุ้นที่พอเหมาะ ไม่ให้อยู่ในระดับสูงหรือต่ำเกินไป ดังนั้นการจัดปรับระดับแรงกระตุ้น เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การฝึกซ้อมและแข่งขันได้ผลสูงสุดเต็มศักยภาพของนักกีฬา

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แม้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีการเริ่มต้นจากการศึกษากับเด็กทั่ว ๆ ไป (McClelland, 1969 อ้างถึงใน นพรัตน์ เอี่ยมอดุง, 2539, หน้า 24) ซึ่งภาษาและธรรมชาติของเด็กกับนักกีฬาก็มีกิจกรรมความเข้มข้นของกีฬาที่ต่างกันไป การใช้แบบสอบถามที่มีความเฉพาะกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จึงเป็นเรื่องที่เหมาะสมกว่า

การศึกษาและพัฒนาแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬามีสมบัติ กาญจนกิจและ นพรัตน์ เอี่ยมอดุง (สมบัติ กาญจนกิจ และสมหญิง จันทุไทย, 2542) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มี

เป้าหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักกีฬา โดยมีการนำไปทดสอบค่าความเชื่อมั่นในการศึกษากับนักกีฬาแล้ว พบว่า มีค่าเป็นที่ยอมรับได้ ($r=.84$) และมีจำนวนข้อคำถาม 31 ข้อ ที่มีคุณลักษณะประกอบ 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความทะเยอทะยาน หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักกีฬาที่มีต่อความต้องการจะให้ตนประสบความสำเร็จ โดยการตั้งความคาดหวังไว้สูงแม้ว่าการกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส มีความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ต้องการให้ได้เพื่อให้ตนไปสู่ฐานะที่สูงขึ้นดีกว่าคนอื่น ให้คนอื่นรู้จักด้วยผลงานเลือกทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันหรือฝึกความชำนาญและต้องการชัยชนะเมื่อมีการแข่งขัน

2. ด้านความกระตือรือร้น หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักกีฬาที่เต็มใจ เอาใจใส่ และตั้งใจจริงในการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬา มีความพยายามไม่ทอดทิ้งที่จะปฏิบัติให้สำเร็จ อดทน ฝึกทักษะที่ยากได้เป็นเวลานาน จะคำนึงถึงเวลาที่ผ่านไปอย่างรวดเร็วและคิดว่างานทุกอย่างจะสำเร็จด้วยความตั้งใจจริง ไม่ใช่โอกาสอันช่วยให้

3. ด้านความกล้าเสี่ยง หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักกีฬาที่มีต่อการตัดสินใจเด็ดเดี่ยวที่จะกระทำในสิ่งที่เป็นไปได้ โดยเลือกการฝึกทักษะที่ยากเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง กล้าที่จะปฏิบัติให้สำเร็จมากกว่ากลัวความล้มเหลว และหวั่นเกรงต่ออุปสรรคใด ๆ

4. ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักกีฬาที่มีต่อความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตนเอง มีความต้องการข้อมูลย้อนกลับของงานที่ทำ พยายามฝึกทักษะของตนให้ดีและรักษาคุณภาพของงานเพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่คนอื่น เมื่องานที่กำลังทำถูกขัดจังหวะ หรือมีผู้อื่นเข้ามารบกวนก็จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ

5. ด้านการวางแผน หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของบุคคลในด้านกีฬาที่มีระบบการทำงาน รู้จักการตั้งเป้าหมายและการวางแผนที่เหมาะสม มีความสามารถในการวางแผนระยะยาว เล็งเห็นการณ์ไกล และมีความคาดหวังในผลสำเร็จของงาน

6. ด้านความมีเอกลักษณ์เฉพาะตน หมายถึง ลักษณะที่นักกีฬารู้จักตนเอง เป็นตัวของตัวเอง สามารถกำหนดข้อสนับสนุนทางความคิดและกำหนดข้อสนับสนุนของกลุ่ม โดยการใช้ประสบการณ์เข้าร่วมกลุ่มและร่วมอภิปรายในกลุ่มย่อย เพื่อให้เกิดการยอมรับ และเกิดกำลังใจในผลงาน และเมื่อทำกิจกรรมใด ๆ ก็มุ่งหวังให้บรรลุมาตรฐานของตน โดยไม่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัลหรือชื่อเสียง

ความหมายของคนพิการ

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ. ศ. 2534 ได้อธิบายว่า คนพิการ หมายถึง คนที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางด้านร่างกาย ทางสติปัญญาหรือทางจิตใจ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

จรรยา ธรณินทร์ (2536) ได้อธิบายว่า คนพิการ หมายถึง บุคคลที่ขาดอวัยวะที่สำคัญของร่างกายอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างไป จนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่การทำงานได้อย่างบุคคลปกติ

การแบ่งประเภทของความพิการ

สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แบ่งประเภทของความพิการออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. พิกัดแขน-ขา (และการเคลื่อนไหว)

หมายถึงบุคคลที่อย่างน้อยมีข้อต่อใหญ่ 1 ข้อ ของแขน-ขา ขาดหายไป เช่น ข้อศอก ข้อมือ หัวเข่า ข้อเท้า เป็นต้น หรือ ยังมีข้อเท้าหรือข้อมือ แต่ข้อที่เหลือนั้น ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ

2. พิกัดทางตา

หมายถึง บุคคลที่มีความผิดปกติหรือบกพร่องทางการมองเห็นหรือสายตา ตั้งแต่สภาพที่แก้ไขได้จนถึงตาบอดสนิท

3. พิกัดทางการได้ยิน

หมายถึงบุคคลที่สูญเสียการได้ยิน ทำให้ไม่สามารถเข้าใจภาษาพูดด้วยการฟังอย่างเดียว ถึงแม้จะใช้เครื่องช่วยฟังแล้วก็ตาม โดยทั่วไปต้องใช้วิธีสื่อสารอื่น เช่น การอ่านริมฝีปาก ภาษามือ การเขียนข้อความ เป็นต้น

4. พิกัดทางสมอง

หมายถึง บุคคลที่มีความผิดปกติของการเคลื่อนไหวและทรงตัว เนื่องจากสมองส่วนที่ควบคุมกล้ามเนื้อ ความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ การตอบสนอง การเคลื่อนไหวและทรงตัวถูกทำลาย

5. พิกัดนั่งรถวีลแชร์

หมายถึง บุคคลที่ต้องนั่งวีลแชร์และมีการสูญเสียอย่างน้อย 10% ซึ่งเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ อัมพาตครึ่งท่อนและอัมพาตทั้งร่างกายเนื่องจากอุบัติเหตุ พิกัดไขสันหลัง โปลิโอ ขาด (โดยเฉพาะขาขาด 2 ข้าง)

6. พิการทางสติปัญญา

หมายถึง บุคคลที่มีข้อจำกัดของความสามารถขณะนั้น โดยกำหนดจากความสามารถของสติปัญญาที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ร่วมกับมีความจำกัดในด้านทักษะการปรับตัวอย่างน้อย 2 ด้าน ได้แก่ การสื่อสาร การดูแลตนเอง การใช้ชีวิตในบ้าน ทักษะสังคม การใช้ชีวิตในชุมชน วิชาการ การทำงาน สุขภาพและความปลอดภัย

แรงจูงใจกับนักกีฬาคนพิการ

โดยปกติคนพิการจะถูกมองว่ามีความแตกต่างจากคนปกติ ซึ่งเกิดจากข้อจำกัดทางร่างกาย ทำให้ส่งผลต่อความรู้สึกด้อยค่า เศร้าโศก กับข้อใจ และเรื่องเกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสังคม ทั้งนี้เพราะเกิดการรับรู้ถึงบรรยากาศโดยรอบของบุคคลอื่น ๆ เช่น การถูกมองว่าการที่คนพิการทำบางสิ่งได้นั้นเป็นผลมาจากความพยายามเพื่อชดเชยสิ่งที่บกพร่องมากกว่าเป็นความสนใจธรรมดาทั่ว ๆ ไป (ดารณี อุทัยรัตนกิจ, 2538) ซึ่งถ้าได้รับการศึกษาที่ถูกต้องตั้งแต่เริ่มแรกจะทำให้ช่องว่างระหว่างคนพิการกับสังคมนั้นลดลง ทั้งนี้กระบวนการพัฒนาคนพิการให้กลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าของประเทศจึงเป็นประเด็นที่สำคัญ ซึ่งบุญมา พันงาม (2529) และจรรยาพร ธรณินทร์ (2536) ได้กล่าวเป็นแนวทางเดียวกันว่า กิจกรรมพลศึกษาหรือกิจกรรมกีฬามีส่วนช่วยในการสร้างเสริมสุขภาพของนักเรียนกลุ่มพิเศษ

กิจกรรมกีฬามีส่วนในการส่งเสริมสุขภาพ และพัฒนาสมรรถภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อีกทั้งช่วยพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม มีน้ำใจ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ค่อยมาการเล่นกีฬาของคนพิการจึงนำไปสู่การแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศ ในระดับต่างๆ ทั้งระดับชุมชน จังหวัด ระดับชาติ ระดับนานาชาติ และระดับโลก บางคนสามารถยึดการเล่นกีฬาเป็นอาชีพได้ จึงนับได้ว่า กีฬาคนพิการเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนพัฒนา คุณภาพชีวิตของคนพิการได้เป็นอย่างดี และมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (มูลนิธิพัฒนาคคนพิการไทย, 2546) ซึ่งแรงจูงใจนับว่าเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการออกกำลังกายและการกีฬา ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างความพยายามของจิตใจมากเท่ากับความพยายามทางด้านร่างกายเพื่อให้เกิดความสมดุลและประสิทธิภาพสูงสุดในการไฝหหาความสำเร็จ ซึ่งเมอร์เรย์ (Murrey, 1980 cited in Carron, 1980) กล่าวว่า นักกีฬาทุกคนล้วนแล้วแต่ไฝหหาความสำเร็จหรือต้องการความสำเร็จ ดังนั้นนักกีฬาคนพิการที่เข้าร่วมในกิจกรรมกีฬาก็ต้องการความสำเร็จเพื่อแสดงให้สังคมยอมรับเข้าใจ ซึ่งการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเป็นกิจกรรมหนึ่งที่นอกจากจะส่งเสริมสุขภาพ แล้วยังช่วยในการยกระดับทางสังคมให้กับนักกีฬาคนพิการอีกด้วยทั้งนี้ เพราะการเป็นนักกีฬาได้รับ โอกาส การยอมรับและสิ่งอื่น

ๆ ที่มากกว่าคนพิการทั่ว ๆ ไป ซึ่งสิ่งนี้เองที่เป็นสิ่งจูงใจให้กับนักกีฬาคนพิการในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการกีฬา

ความเป็นมาของกีฬาคนพิการในต่างประเทศ

การแข่งขันกีฬาคนพิการครั้งแรกเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2491 สำหรับทหารอังกฤษผู้ซึ่งพิการในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 การกีฬาของอังกฤษได้ขยายขอบเขตผู้เข้าร่วมทุกปี จนถึงปี พ.ศ. 2495 จึงเกิดเป็นกีฬาคนพิการนานาชาติครั้งแรก ซึ่งมีประเทศที่เข้าร่วมการแข่งขัน 4 ประเทศ ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ เยอรมันตะวันตก สวีเดน และนอร์เวย์

การแข่งขันกีฬาสำหรับคนพิการนานาชาติมีงานสำคัญ 5 รายการ คือ

1. พาราลิมปิกเกมส์ (Paralympics Games) จัดทุก 4 ปี
2. เฟสปิกส์เกมส์ (FESPIC Games – far East and South Pacific Games for the Disabled) จัดทุก 4 ปี
3. แชมป์โลกและเกมส์ (World Championships & Games)
4. แชมป์เยาวชนนานาชาติและเกมส์ (International Youth Championships & Games)
5. แชมป์รับเชิญและเกมส์ (Invitational Championships and Games)

กีฬาของคนพิการได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับการแข่งขันระดับโอลิมปิกครั้งแรก ในการแข่งขันครั้งที่ 17 พ.ศ. 2503 ซึ่งจัดที่กรุงโรม เมืองหลวงประเทศอิตาลี โดยจัดเป็นการแข่งขันกีฬา ระดับโลกของคนพิการ โดยเฉพาะที่เรียกว่า พาราลิมปิกเกมส์ (Paralympic Games) ต่อมาเมื่อมีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกทุก 4 ปี ประเทศที่เป็นเจ้าภาพในการแข่งขัน จะจัดพาราลิมปิกเกมส์ด้วย ยกเว้นกีฬาโอลิมปิกที่ประเทศเม็กซิโก ในปี พ.ศ. 2511 ส่วนการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ประเทศรัสเซีย ในปี พ.ศ. 2523 ประเทศเจ้าภาพไม่สามารถจัดกีฬาพาราลิมปิกได้ จึงต้องย้ายไปแข่งขันที่เมืองเทลอาวีฟ ประเทศอิสราเอล นอกจากนั้นการแข่งขันกีฬาคนพิการ ครั้งที่ 7 ในปี พ.ศ. 2527 ได้จัดการแข่งขัน 2 แห่ง คือ ที่กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา และที่เมืองอาเรสบูรี (Aylesbury) ในประเทศอังกฤษ

ในปี พ.ศ. 2528 คณะกรรมการประสานงานนานาชาติขององค์กรกีฬาคนพิการระดับโลก (International Coordinating Committee of World Sport Organization for the Disabled – ICC) ได้พัฒนารูปแบบกีฬาคนพิการไปสู่การแข่งขันกีฬาคนพิการนานาชาติหลายประเภท

ส่วนเฟสปิกส์เกมส์ (FESPIC Games - Far East and South Pacific Games for the Disabled) ซึ่งเป็นกีฬาของคนพิการ ในประเทศที่อยู่ตะวันออกไกลและแปซิฟิกตอนใต้ ได้จัดเป็นครั้งแรกที่ประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี พ.ศ. 2518 ซึ่งเป็นกีฬาของคนพิการด้านร่างกาย คนตาบอด และคน

พิการทางสมอง (ไม่รวมกีฬาของคนหูหนวก และคนปัญญาอ่อน) นักกีฬาคอนฟิดไทยได้ไปร่วมแข่งขัน 7 คน โดยนักกีฬาคอนฟิดไทยสร้างชื่อเสียงให้สังคมโลก ได้รู้จักประเทศไทย ด้วยการสามารถได้ 3 เหรียญทอง 2 เหรียญเงิน และ 2 เหรียญทองแดง จากเทเบิลเทนนิส แข่งขันวิลแชร์ (เก้าอี้เข็น) และว่ายน้ำ

ในปี พ. ศ. 2532 ประเทศญี่ปุ่นประสบความสำเร็จในการเป็นเจ้าภาพจัดเฟสปีคส์เกมส์ เป็นผลให้รัฐบาลของประเทศที่เข้าร่วมการแข่งขันตระหนักถึงความสำคัญและส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ด้านกีฬาของคนพิการ และได้จัดโครงการฝึกอบรมผู้สอนกีฬาคอนฟิดทางร่างกายเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ. ศ. 2533 และจัดติดต่อกันเรื่อยมา

กีฬาคอนฟิดในประเทศไทย

จุดเริ่มต้นของกีฬาคอนฟิดมีความเป็นมาเช่นเดียวกับกีฬาของคนทั่วไปทั้งในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก กล่าวคือ เป็นการจัดกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาสมรรถภาพทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม อีกทั้งช่วยพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม มีน้ำใจ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และรู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ต่อมาการเล่นกีฬาของคนพิการจึงนำไปสู่การแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับชุมชน ระดับจังหวัด ระดับชาติ ระดับนานาชาติ และระดับโลก ทำให้บางคนสามารถยึดการเล่นกีฬาเป็นอาชีพได้ จึงนับได้ว่ากีฬาคอนฟิดเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการได้เป็นอย่างดี และมีความก้าวหน้าในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เริ่มแรกทีเดียว การเล่นกีฬาของคนพิการไทยเกิดขึ้นในโรงเรียนที่สอนเฉพาะเด็กพิการ ได้แก่ โรงเรียนสอนคนตาบอด โรงเรียนสอนคนหูหนวก โรงเรียนสอนคนปัญญาอ่อน และโรงเรียนสอนคนพิการด้านร่างกาย โดยจัดเป็นส่วนหนึ่งของวิชาพลศึกษา และกิจกรรมนันทนาการ ในสถานสงเคราะห์เด็กพิการได้จัดการเล่นกีฬาเช่นเดียวกัน เพื่อการออกกำลังกาย และเล่นกีฬาในลักษณะของเกมต่าง ๆ นอกจากนั้นในสถานพยาบาล รวมทั้งองค์กรสงเคราะห์ทหารผ่านศึกยังได้จัดให้คนพิการได้เล่นกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย นันทนาการ ตลอดจนเป็นส่วนหนึ่งของการบำบัดหรือฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม จนกระทั่งได้มีการแข่งขันภายในโรงเรียนและสถานสงเคราะห์ขึ้น ต่อมาจึงได้มีการชักชวนกันแข่งขันระหว่างโรงเรียนด้วยกันเอง เพื่อความสนุกสนานและสร้างความสามัคคี โดยจัดขึ้นเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสมไม่ได้กำหนดว่าต้องแข่งขันเป็นประจำ กล่าวได้ว่า การแข่งขันกีฬาคอนฟิดเป็นครั้งแรกในลักษณะที่ค่อนข้างจะเป็นทางการ หรือเป็นระบบระเบียบ ในปี พ. ศ. 2514 ซึ่งจัดโดยสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับกรมพลศึกษา ณ บริเวณสวนอัมพร เป็น

การแข่งขันเกมผสมกับกีฬาบางชนิด โดยเรียกการแข่งขันนี้ว่า “เกมส์คนพิการ” โดยได้มีการแบ่งกลุ่มคนพิการตามเกณฑ์ทางการแพทย์ มีการแข่งขันทั้งกีฬา และเกมส์ รวมทั้งสิ้น 11 ชนิด คือ การแข่งขันความเร็วของการเข็นวีลแชร์หรือเก้าอี้เข็นของคนพิการ รถแข่ง 4 ล้อ เก้าอี้ดนตรี ทูม่น้ำหนัก ขว้างจักร พุ่งแหลน ปิศาจค่อหางสัตว์ ปิศาจตีหม้อ ชักเย่อ และเทเบิลเทนนิส (ปิงปอง) โดยผู้เข้าร่วมการแข่งขันส่วนใหญ่จะมาจากองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก โรงเรียนสอนคนพิการ และสถานสงเคราะห์คนพิการประเภทต่าง ๆ

ยุคเริ่มต้นการแข่งขันกีฬาคคนพิการในประเทศไทย

โดยที่กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดการแข่งขันกีฬาของนักเรียน นักศึกษา และคนพิการซึ่งมีความสามารถเล่นกีฬา ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนใน โรงเรียนเฉพาะความพิการและโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ในสังกัดกองการศึกษาพิเศษ (ชื่อในสมัยนั้น) กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรมพลศึกษาจึงได้รับผิดชอบจัดการแข่งขันกีฬาคคนพิการแห่งประเทศไทยอย่างเป็นทางการครั้งแรก เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ. ศ. 2518 โดยได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากสภาสังคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ มีนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน 191 คน จัดแข่งขันกีฬา 4 ชนิด คือ ว่ายน้ำ กรีฑา เทเบิลเทนนิส และยิงธนู กีฬาคคนพิการต้องงดการแข่งขันในอีก 3 ปี ต่อมา (พ. ศ. 2519-2521) เนื่องจากไม่มีงบประมาณ นั่นคือ กีฬาคคนพิการครั้งที่ 2 จัดเมื่อ พ. ศ. 2522 โดยมีการแบ่งกลุ่มประเภทความพิการเป็นครั้งแรก เพื่อให้เกิดความยุติธรรม และมีความเป็นสากล โดยแยกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่ม ก อัมพาต โปลิโอ 2) กลุ่ม ข. แขนขาดขาขาด 3) กลุ่ม ค. ตาบอดสนิท 4) กลุ่ม ง. พิการทางสมอง และ 5) กลุ่ม จ. หูหนวก จัดขึ้นที่สนามกีฬาแห่งชาติ มีนักกีฬา 277 คน จัดแข่งขันกีฬา 5 ชนิด คือ กรีฑา ว่ายน้ำ ยิงธนู เทเบิลเทนนิส และแบดมินตัน ต่อจากปี พ. ศ. 2522 ได้มีการจัดกีฬาคคนพิการแห่งประเทศไทยต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยในปี พ. ศ. 2544 จัดเป็นครั้งที่ 21 ที่กรุงเทพมหานคร (มูลนิธิพัฒนาคคนพิการไทย, 2546)

อนึ่ง ในปีคคพิการสากล เมื่อ พ. ศ. 2524 ซึ่งประกาศโดยองค์การสหประชาชาติ ได้มีมติให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจัดกิจกรรมและกีฬาให้กับคคพิการเพื่อการออกกำลังกาย สำหรับประเทศไทยได้จัดกิจกรรมและกีฬา จำนวน 4 แห่ง คือ 1) สนามกีฬาเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 2) สนามกีฬารัชดานุสรณ์ จังหวัดขอนแก่น 3) สนามจิระนคร จังหวัดสงขลา และ 4) สนามกีฬาแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร

องค์กรกีฬาคนพิการ

ประเทศไทยได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนคนพิการให้เล่นกีฬามาช้านาน ตลอดจนเริ่มมีงานแข่งขันกีฬาคนพิการตั้งแต่ปี พ. ศ. 2514 และเริ่มจัดการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2518 แต่สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2526

สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่หลักในการเป็นแกนกลางประสานการสนับสนุนส่งเสริมกีฬาคนพิการ ทั้งด้านการแข่งขันกีฬาในประเทศ และต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการไปร่วมประชุมกีฬาคนพิการในระดับนานาชาติ โดยในระยะแรก สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย บริหารงาน โดยได้รับงบประมาณจากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้มีจิตศรัทธาร่วมบริจาค จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้งบประมาณกรมพลศึกษาปฏิบัติงานเรื่องกีฬาคนพิการร่วมกับสมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ. ศ. 2528 เพื่อให้การบริหารและการประสานงานงานกีฬาคนพิการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ต่อมาเมื่อกีฬาคนพิการได้รับการพัฒนามากขึ้นและกลุ่มนักกีฬาคนพิการแต่ละประเภทมีความเข้มแข็ง จึงได้มีการรวมตัวกันก่อตั้งเป็นชมรมกีฬาคนพิการแต่ละประเภทและสมาคมกีฬาคนพิการประจำจังหวัด เช่น สมาคมกีฬาคนพิการจังหวัดนนทบุรี เป็นต้น ดำเนินงาน โดยได้รับการสนับสนุนทั้งจากองค์ด้านคนพิการและองค์กรภาครัฐและเอกชนที่เห็นความสำคัญของกีฬาคนพิการ

อย่างไรก็ตามการเล่นและแข่งขันกีฬาของคนพิการส่วนใหญ่ ยังเป็นของกลุ่มคนที่อยู่ในสถานศึกษา สถานสงเคราะห์ องค์กรทหารผ่านศึก กรรมการสมาคมของคนพิการแต่ละประเภท และคนในชุมชนเมือง ยังไม่มีการส่งเสริมกีฬาคนพิการในชุมชนชนบท ดังนั้นในปี พ. ศ. 2544 มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย ซึ่งให้การสนับสนุนกีฬาคนพิการอย่างต่อเนื่อง จึงได้ประสานกับกระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสนับสนุนการจัดตั้ง “ชมรมกีฬาคนพิการประจำจังหวัด” เพื่อพัฒนากีฬาคนพิการอย่างกว้างขวาง และทั่วถึง โดยของการส่งเสริมจากสมาคมกีฬาและการกีฬาจังหวัด ซึ่งกระทรวงมหาดไทยให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี หลายจังหวัดได้จัดตั้ง ชมรมกีฬาคนพิการประจำจังหวัด และเริ่มจัดทำกิจกรรมแล้ว

ในปี พ. ศ. 2544 เช่นเดียวกัน สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ซึ่งมีผลงานที่เผยแพร่ให้คนทั่วไปได้รับรู้ถึงศักยภาพของคนพิการ และสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศชาติอย่างมากมาย ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ โปรดเกล้าฯ รับสมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทยไว้ในพระราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นความปลื้มปิติของคนพิการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการทั้งหมด

องค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแล ส่งเสริมการเล่นและการแข่งขันกีฬาของคนพิการในประเทศไทย คือ กรมพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย และสมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย แต่สำหรับในต่างประเทศ จะมีลักษณะเป็นองค์กรที่ส่งเสริมกีฬาตามลักษณะของความพิการและตามกลุ่มที่ตั้งของประเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรหรือการแข่งขันกีฬาคนพิการ (องค์กรกีฬาคนพิการ, 2546) ที่ควรรู้จัก คือ

1. สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย (Sport Association for the Disabled of Thailand: SADT)
2. คณะกรรมการ โอลิมปิกสากล (International Paralympic Committee: IPC)
3. องค์กรกีฬาคนพิการทางหู (Comite International des Sports des Sourds: CISS)
4. องค์กรกีฬาคนพิการด้านปัญญา (International Association Federation for Persons with Mental Handicapped: INAS-FMH)
5. องค์กรกีฬาคนพิการทางสมอง (Cerebral Palsy International Sport and Recreation Association: CP-ISRA)
6. องค์กรกีฬาคนพิการที่ใช้วีลแชร์ (International Stroke Mandeville Wheelchair Sports Federation: ISMWSF)
7. องค์กรกีฬาคนพิการทางสายตา (International Blind Sport Association: IBSA)
8. องค์กรกีฬาคนพิการทางแขน ขา (International Sports Organization for The Disabled: ISOD)

ยุคกีฬาคนพิการเฟื่องฟู

นับแต่ได้จัดการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทยครั้งแรกในปี พ.ศ. 2518 การจัดการแข่งขันกีฬาคนพิการระดับชาติต่อมาในแต่ละครั้ง ได้มีการเพิ่มประเภทกีฬามากขึ้นจาก 4 ชนิด เป็นไม่น้อยกว่า 17 ชนิด ได้แก่ กรีฑา วูตบอล 7 คน เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน วอลเลย์บอล (ยืน-นั่ง) เปตอง เซปักตะกร้อ วีลแชร์เทนนิส วีลแชร์บาสเกตบอล ยกน้ำหนัก ยูโด วีลแชร์ฟันดาบ โกลบอล ยิงธนู ยิงปืน และบ็อกเซียร์ นอกจากนั้น จำนวนนักกีฬาเพิ่มขึ้น องค์กรที่สนับสนุนกีฬาคนพิการทั้งองค์กรของคนพิการ และองค์กรเพื่อคนพิการมีหลากหลายยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกัน การบริหารจัดการ กฎ กติกาการในการแข่งขัน โดยเฉพาะการคัดแยกประเภท และระดับความพิการ มีความแม่นยำ และเป็นสากลมากขึ้น ซึ่งส่งผลสำคัญให้นักกีฬาคนพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างมาก สามารถไปร่วมแข่งขันระดับนานาชาติ และระดับโลกโดยได้รับชัยชนะ และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยเป็นอย่างมากมา

กีฬาคณพิการระดับนานาชาติ ที่มีนักกีฬาไทยจำนวนมากไปร่วมแข่งขันทุกครั้ง คือ เฟลปิกเกมส์ นอกจากนั้นยังไปร่วมการแข่งขันกีฬาอาเซียนพาราเกมส์ กีฬาคณพิการชิงแชมป์นานาชาติ กีฬาคณพิการชิงแชมป์โลก การแข่งขันกีฬาพาราลิมปิกเกมส์ กีฬาโอลิมปิกพิเศษของคนปัญญาอ่อน (Special Olympic) และกีฬาของคนหูหนวก (Deaf Games) ตลอดจนการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาคณพิการในรายการอื่นเป็นระยะ ๆ

แผนพัฒนากีฬาคณพิการไทย

สมาคมกีฬาคณพิการแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้พยายามผลักดันให้มีการส่งเสริมกีฬาคณพิการทั้งระดับภูมิภาค และระดับชาติ พร้อมทั้งผลักดันให้กีฬาคณพิการเข้าไปอยู่ในแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 3 ตลอดจนการเตรียมการจัดตั้งคณะกรรมการพาราลิมปิกแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์การอิสระเช่นเดียวกับคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย

ในปัจจุบันสมาคมกีฬาคณพิการแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการจัดกิจกรรมทางการกีฬาสำหรับคนพิการขึ้น เพื่อเป็นเป็นการสร้างโอกาสให้คนพิการ ได้พิสูจน์ศักยภาพของตนเอง และเป็นโอกาสที่จะทำให้นักพิการมีเกียรติ ศักดิ์ศรีเท่าเทียมบุคคลอื่นทั่ว ๆ ไป และยังเป็นช่องทางให้กับคนพิการ ได้ก้าวเดินหน้าต่อไปในสังคม และคนพิการที่ได้เข้าร่วมการแข่งขันนั้นมีโอกาสที่จะแสดงให้เห็นว่า เขาเหล่านี้ไม่ใช่ภาระของสังคม สามารถที่จะพัฒนาตัวเองเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาได้เช่นเดียวกับคนปกติ และยังมีโอกาสที่จะสร้างชื่อเสียงแก่ตนเอง กรอบครัว ตลอดจนประเทศชาติได้เช่นกัน (สมาคมกีฬาคณพิการแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2541)

กีฬาคณพิการในระดับภูมิภาคเอเชีย เอเชียแปซิฟิกและนานาชาติ

การแข่งขันกีฬาคณพิการในระดับต่าง ๆ มีรายการที่สำคัญ ดังนี้
ระดับภูมิภาคเอเชีย

เอเชียนพาราเกมส์ (Asean Para-Games)

เอเชียนพาราเกมส์ดำเนินการจัดการแข่งขันโดยสหพันธ์กีฬาคณพิการอาเซียน (Asean Para Sport Federation: APSF) ซึ่งมีสมาคมกีฬาของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นสมาชิก โดยจัดให้มีการแข่งขันกีฬาคณพิการประกอบด้วยพิการประเภท อัมพาต พิการแขน-ขา พิการทางสติปัญญา พิการทางสายตา กล้ามเนื้อแข็งเกร็ง พิการทางการได้ยิน แดะแกรน และพิการทางสมอง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. ส่งเสริมและฝึกซ้อมนักกีฬาคนพิการโดยไม่มีการแบ่งแยก
2. ส่งเสริมการศึกษา วิจัยและพัฒนา กิจกรรมส่งเสริมกีฬาและสมรรถภาพทางการ
สำหรับคนพิการ
3. สร้างเสริมความสัมพันธ์ขององค์กรอาเซียนให้เข้มแข็งโดยกีฬา
4. จัดการแข่งขันกีฬาคนพิการในปีเดียวกันกับการแข่งขันกีฬาซีเกมส์
5. เพื่อจัดการแข่งขันกีฬารายการอื่น ๆ และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านเทคนิคการ
พัฒนาผู้นำ การวางแผน และวิทยาศาสตร์การกีฬา
6. เพื่อหาทุนสนับสนุนและจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและ
วัตถุประสงค์

การจัดการแข่งขันเอเชียนพาราเกมส์ ได้จัดเป็นครั้งแรก ปี ค.ศ. 2001 ณ กรุง
กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย โดยมีการแข่งขันกีฬา 2 ประเภท คือ กรีฑาและว่ายน้ำ ครั้งที่ 2 มี
การจัดการแข่งขันขึ้นที่ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม โดยมีการแข่งขันกีฬา 5 ประเภท คือ กรีฑา
ว่ายน้ำ เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน และยกน้ำหนัก (สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ในพระ
บรมราชูปถัมภ์, 2544 อ้างถึงใน มชฐี สุภวิบูลย์, 2547)

ระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

เฟสปีคเกมส์ (FESPIC: Far East and South Pacific Games for the Disabled)

เป็นการแข่งขันกีฬาคนพิการภาคพื้นตะวันออกไกลและแปซิฟิกตอนใต้ ถือกำเนิดใน
ประเทศญี่ปุ่น เมื่อ พ.ศ. 2518 โดยมีกลุ่มคณะบุคคลที่สนใจกิจกรรมกีฬาสำหรับคนพิการในแถบ
ภาคพื้นเอเชียตะวันออกไกลและแปซิฟิกตอนใต้ นำโดย ดร. นาคามูระ ได้รวมตัวกันก่อตั้งองค์กร
ทางกีฬาขึ้น เรียกว่า “FESPIC Games for the Disabled: สหพันธ์กีฬาเฟสปีค” โดยมีจุดประสงค์เพื่อ
การฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายของคนพิการทุกประเภท โดยใช้กิจกรรมและการกีฬาเป็นสื่อตลอดจน
ส่งเสริมความเป็นมิตร และความเข้าใจซึ่งกันและกัน ในกลุ่มคนพิการทั้งหลายทั่วภูมิภาค จึงมีการ
จัดการแข่งขันกีฬาคนพิการขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “เฟสปีคเกมส์” ซึ่งจะจัดการแข่งขัน 4 ปี ต่อครั้ง
ปัจจุบันสหพันธ์กีฬาเฟสปีค ตั้งสำนักงานอยู่ที่เมืองโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น มีประเทศสมาชิกมากกว่า
40 ประเทศ โดยปกติการแข่งขันกีฬาเฟสปีคเกมส์จะจัดขึ้นหลังกีฬาเอเชียนพาราเกมส์ ประเทศที่
เป็นเจ้าภาพกีฬาเอเชียนเกมส์ต้องพร้อมที่จะจัดกีฬาเฟสปีคเกมส์ด้วย โดยใช้สถานที่จัดการแข่งขัน
สถานที่ฝึกซ้อม ที่พัก และบริการต่าง ๆ เหมือนที่ได้ดำเนินการกับนักกีฬาเอเชียนเกมส์

ประเภทความพิการที่แข่งขันกีฬาเฟสปีคเกมส์ แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

1. ความพิการแขน-ขา
2. ความพิการทางการมองเห็น

3. ความพิการทางสมอง

4. กลุ่มพิการที่นั่งรถวีลแชร์

5. ความพิการทางสติปัญญา

ระดับนานาชาติ

พาราลิมปิกเกมส์ (Paralympics Games)

การแข่งขันพาราลิมปิกเกมส์เริ่มเมื่อปี ค.ศ. 1960 ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี โดยในครั้งนั้นประเทศอิตาลีเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิก และได้ใช้สนามแข่งขันกีฬาโอลิมปิกให้คนพิการได้เข้าร่วมแข่งขัน จากนั้นประเทศที่เป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกก็ต้องจัดการแข่งขันพาราลิมปิกด้วย ดังนั้นพาราลิมปิกเกมส์จึงมีการจัดแข่งขันทุก ๆ 4 ปี

ในการแข่งขัน 4 ครั้งแรก มีการแข่งขันเฉพาะประเภทความพิการที่ใช้วีลแชร์ จากนั้นจึงเพิ่มให้มีการแข่งขันสำหรับคนพิการประเภทอื่น ๆ ได้แก่ พิกการทางการเคลื่อนไหว พิกการทางสายตา พิกการทางสมอง เพิ่มเข้าไปด้วย (Goodman, 2000 อ้างถึงใน มยุรี สุทธิบุญ, 2547)

ในการศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักกีฬาคนพิการนั้น นอกจากจะศึกษาความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตลอดจนความหมายและประวัติการแข่งขันกีฬาของคนพิการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ยังต้องศึกษาถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันหรือการเล่นกีฬาของคนพิการเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักกีฬาคนพิการ

เฮนเชิน และคณะ (Henschen et al., 1984) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบมุมมองที่มีต่อกระบวนการทางด้านจิตวิทยาระหว่างนักกีฬาที่มีร่างกายปกติกับนักกีฬาวีลแชร์ วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อเปรียบเทียบมุมมองที่มีต่อกระบวนการทางด้านจิตวิทยา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นกีฬาวีลแชร์ประเภทกรีฑา เพศชาย จำนวน 33 คน เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับนักกีฬาที่มีร่างกายปกติ ซึ่งข้อมูลที่เก็บรวบรวมจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ การแสดงออกทางอารมณ์และความวิตกกังวลอันเป็นลักษณะนิสัย พบว่า นักกีฬาวีลแชร์มีมุมมองที่มีต่อกระบวนการทางด้านจิตวิทยาไม่แตกต่างกับนักกีฬาที่มีร่างกายปกติ ซึ่งผลจากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะทางด้านจิตใจของนักกีฬาได้

แพททริก (Patrick, 1984) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความคิดของตนเองและการยอมรับความพิการของนักกีฬาคนพิการที่เริ่มเล่นกีฬากับนักกีฬาคนพิการที่เล่นกีฬาอย่างชำนาญ” การศึกษานี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดของตนเองและการยอมรับความพิการของนักกีฬาคนพิการที่เริ่มเล่นกีฬากับนักกีฬาคนพิการที่เล่นกีฬาอย่างชำนาญ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬาคนพิการที่เริ่มเล่นกีฬา จำนวน 10 คน และนักกีฬาคนพิการที่เล่นกีฬาอย่างชำนาญ จำนวน

12 คน จากการศึกษาพบว่า นักกีฬาคนพิการที่เริ่มเล่นกีฬา และนักกีฬาคนพิการที่เล่นกีฬาอย่างชำนาญ มีความแตกต่างกันในด้านความคิดของตนเองและการยอมรับความพิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฮอรวัดและคณะ (Horvat et al., 1986) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบจิตวิทยาที่บ่งบอกลักษณะนิสัยของนักกีฬาที่มีร่างกายปกติและนักกีฬาคนพิการ การศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการใช้จิตวิทยาที่บ่งบอกลักษณะนิสัย (ความตึงเครียด ความกดดัน ความโกรธ ความแข็งแกร่ง ความเมื่อยล้า และความสับสน) ของนักกีฬาทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักกีฬาวีลแชร์ จำนวน 95 คน และนักกีฬาที่มีร่างกายปกติ จำนวน 156 คน จากการศึกษาพบว่า ในนักกีฬาวีลแชร์บาดเจ็บบอดเพศหญิงและนักกีฬาวีลแชร์กรีฑาเพศชาย มีการใช้จิตวิทยาในการควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์อันเกิดจากลักษณะนิสัย (ความตึงเครียด ความกดดัน ความโกรธ ความแข็งแกร่ง ความเมื่อยล้า และความสับสน) ได้ดีกว่านักกีฬาประเภทอื่น ๆ

จาคอบและคณะ (Jacobs et al., 1989) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้จิตวิทยาของนักกีฬาที่มีร่างกายปกติและนักกีฬาคนพิการ” การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบการใช้จิตวิทยาในช่วงก่อนการแข่งขัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักกีฬาที่มีร่างกายปกติ จำนวน 15 คน และนักกีฬาคนพิการ จำนวน 15 คน จากการศึกษาพบว่า นักกีฬาที่มีร่างกายปกติมีการใช้ จิตวิทยาสูงกว่านักกีฬาคนพิการและพบว่า การใช้จิตวิทยาในระหว่างเพศของแต่ละกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พอลส์เซินและคณะ (Paulsaen et al., 1990) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบการแสดงออกทางอารมณ์ของนักกีฬาที่คือนักกีฬากับนักกีฬาที่ไม่เป็นนักกีฬา การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึง การควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ของนักกีฬาที่คือนักกีฬากับนักกีฬาที่ไม่เป็นนักกีฬา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักกีฬาที่คือนักกีฬา จำนวน 26 คน และนักกีฬาที่ไม่เป็นนักกีฬา จำนวน 28 คน จากการศึกษาพบว่า นักกีฬาที่คือนักกีฬาสามารถควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ได้ดีกว่านักกีฬาที่ไม่เป็นนักกีฬาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฮอรวัดและคณะ (Horvat et al., 1991) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการทางจิตวิทยาของนักกีฬาคนพิการเพศชายในช่วงก่อนและหลังการแข่งขันวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงผลของการแข่งขันที่มีต่อลักษณะนิสัยของนักกีฬาคนพิการ เพศชาย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักกีฬาคนพิการประเภทว่ายน้ำ กรีฑา ยกน้ำหนัก และเทเบิลเทนนิส จำนวน 36 คน ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ในช่วงก่อนและหลังการแข่งขัน จากการศึกษาพบว่า การควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์ของนักกีฬาคนพิการในช่วงก่อนและหลังการแข่งขัน ไม่แตกต่างกัน

เพนการ์ดและคณะ (Pensgaard, 1999) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยของแรงจูงใจและการวางแผนการเล่นของนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาราลิมปิกและนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูหนาวของประเทศนอร์เวย์ โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบในด้านปัจจัยของแรงจูงใจและการวางแผนการเล่นระหว่างนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จและนักกีฬาพิการ โดยทำการทดสอบกับนักกีฬาของประเทศนอร์เวย์ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาราลิมปิกและกีฬาโอลิมปิกฤดูหนาวจำนวน 30 คนและ 69 คน ตามลำดับ ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีการวางแผนการเล่นไม่แตกต่างกัน แต่ในนักกีฬาที่พิการจะมีความพยายามอดทนที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สถาพร เกิดสว่างเนตร (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของผู้พิการที่นั่งบนรถเข็น โดยทำการศึกษากับผู้พิการที่นั่งบนรถเข็นที่เป็นสมาชิกของกรมประชาสัมพันธ์และที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนศรีสังวาลย์ จำนวน 168 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของผู้พิการที่นั่งรถเข็นในด้านวัตถุประสงค์และด้านกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬาอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ความต้องการในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาของผู้พิการที่นั่งรถเข็นระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ด้านสถานที่และด้านอุปกรณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. มีโปรแกรมนำเสนอการออกกำลังกายและเล่นกีฬาสำหรับผู้พิการที่นั่งรถเข็น

กนกวรรณ อังกสิทธิ์ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมสุขภาพและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของคนพิการ โดยทำการศึกษาพฤติกรรมสุขภาพ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสุขภาพกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของคนพิการ ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมสุขภาพของคนพิการอยู่ในระดับค่อนข้างดี
2. ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของคนพิการอยู่ในระดับค่อนข้างดี
3. พฤติกรรมสุขภาพของคนพิการมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01